

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16.11.2006
KOM(2006) 695 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

Samlet rapport om garantifondens virke

{SEK(2006) 1460}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Fondens virke og de vigtigste ændringer i perioden 2003-2006.....	3
2.1.	Transaktioner, der er dækket af fonden.....	3
2.1.1.	Vigtigste karakteristika for de garantier, der udstedes til EIB.....	4
2.1.2.	Makrofinansiel bistand og Euratom-transaktioner, der er dækket af fonden.....	4
2.2.	Tilførsel af kapital til fonden.....	4
3.	Garantifondens udvikling og resultater i perioden 2003-2006	5
3.1.	Afskærmning af EU's budget fra træk som følge af betalingsmisligholdelser	5
3.2.	Udvikling i fondens aktiver.....	6
3.3.	Budgetdisciplin	6
4.	Garantifondens parametre	7
4.1.	Absorptionsevne.....	7
4.2.	Vigtigste parametre	7
4.3.	Vilkår for fællesskabsgarantier til EIB (den nye finansielle ramme for 2007-2013) ..	7
5.	Den nye kapitaltilførselsordning.....	8
5.1.	Baggrund.....	8
5.2.	Grundlæggende principper for den nye kapitaltilførselsordning	9
6.	Udsigter.....	10
6.1.	Den næste udvidelse.....	10
6.2.	EIB's nye mandat for långivning i tredjelande.....	10
6.3.	Revision af de institutionelle arrangementer for forvaltningen af fondens aktiver ...	10
7.	Konklusion	11

1. INDLEDNING

Ved Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2728/94 af 31. oktober 1994 ("fondsforordningen") oprettedes en garantifond ("fonden") for aktioner i forhold til tredjelande med henblik på at betale Fællesskabets kreditorer, såfremt modtageren af et lån, der er ydet eller garanteret af Fællesskabet, ikke opfylder sine forpligtelser.

Fondens virke blev for første gang underkastet en revision i 1998 i overensstemmelse med artikel 9 i fondsforordningen¹. Kommissionen har også fremsat forslag om ændring af fondsforordningen. I overensstemmelse med forordning nr. 1149/1999 af 25. maj 1999², hvorved bl.a. artikel 9 i fondsforordningen blev ændret, skal der udarbejdes to yderligere samlede rapporter om fondens virke - *både på det tidspunkt, hvor den første tiltrædelsesaftale ... indgås, og inden den 31. december 2006* - ved udgangen af de nuværende finansielle overslag for 2000-2006, dvs. denne rapport.

Efter ti landes undertegnelse af en tiltrædelsesaftale den 19. april 2003 blev anden samlede rapport om fondens virke vedtaget i oktober 2003³.

Et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene ("bilaget")⁴ supplerer denne rapport med figurer, tabeller og tillæg.

2. FONDENS VIRKE OG DE VIGTIGSTE ÆNDRINGER I PERIODEN 2003-2006

2.1. Transaktioner, der er dækket af fonden

Garantifonden blev oprettet i 1994 for at begrænse de budgetmæssige konsekvenser af træk på garantier ydet via Fællesskabets budget for lånetransaktioner i tredjelande og for at skabe et budgetdisciplininstrument.

De lånetransaktioner, der er dækket af fonden, ydes under tre forskellige instrumenter, som er underlagt en garanti via Fællesskabets budget: garantier i forbindelse med Den Europæiske Investeringsbanks (EIB) långivning i tredjelande, Euratoms långivning i tredjelande og EU's makrofinansielle bistand i form af lån til tredjelande.

Fonden dækker risikoen i forbindelse med lån og lånegarantier til **tredjelande**. Efter den samlede rapport i 2003 foreslog Kommissionen at ændre fondsforordningen for at højde for de fremtidige udvidelser af EU. Denne anden ændring af fonden blev vedtaget ved Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2273/2004 af 22. december 2004⁵. Som det fastsættes i denne ændring, trækkes fondens dækning af de tilhørende lånegarantier tilbage, hvis tredjelande

¹ Parlamentet og Rådet informeres regelmæssigt og detaljeret om alle aspekter af fonden. Fondens forvaltning analyseres i en årlig rapport (se den seneste rapport KOM(2006) 366 og bilaget hertil SEK(2006) 891).

En rapport til budgetmyndigheden om de garantier, der dækkes af det almindelige budget, offentliggøres to gange om året (se den seneste rapport KOM(2006) 452 og bilaget hertil SEK(2006) 1071).

² Artikel 1, nr. 4), i forordning nr. 1149/1999.

³ KOM(2003) 604 af 13.10.2003.

⁴ [SEK(2006) [...]].

⁵ EUT L 396 af 31.12.2004, s. 28.

bliver medlemsstater, og EU's budget dækker direkte disse garantier. Under anvendelse af denne forordning i begyndelsen af 2005 blev et udvidelsesrelateret beløb på næsten 339 mio. EUR tilbagebetalt til Fællesskabets budget, hvorved fondens størrelse blev reduceret tilsvarende.

Ved udgangen af 2005 dækkede fonden et beløb på 13,680 mia. EUR i lånegarantier, hvoraf 13,554 mia. EUR var udestående, og 126 mio. EUR var påløbne renter, og fondens aktiver var på 1,324 mia. EUR (se figur 1 i bilaget).

2.1.1. Vigtigste karakteristika for de garantier, der udstedes til EIB

Hovedparten af fondens dækning drejer sig om lånegarantier udstedt i forbindelse med lån ydet i tredjelande af EIB⁶. Når modtageren af et garanteret lån ikke betaler til tiden, anmoder EIB Kommissionen om at betale de beløb, som debitor skylder i henhold til den pågældende garantiaftale. Hvis EIB har en anden offentlig eller privat garant ud over Fællesskabets garanti, skal EIB aktivere sådanne tredjepartsgarantier, inden den anmoder om at trække på EU-garantien.

Fællesskabets garanti dækker alle kreditrisici i forbindelse med en garanteret lånetransaktion i tredjelande, medmindre risikodelingsarrangementer finder anvendelse, i hvilket tilfælde Fællesskabets garanti kun dækker specifikke politiske risici, hvorimod ikke-politiske risici bæres og afbødes af EIB.

2.1.2. Makrofinansiel bistand og Euratom-transaktioner, der er dækket af fonden

Ved denne form for transaktioner, der dækkes af fonden, optager Fællesskabet lån på finansmarkederne for derefter at genudlåne de lånte midler (til den samme rente og på de samme vilkår) til ikke-medlemsstater (makrofinansiel bistand) eller til virksomheder (Euratom).

Tilbagebetalingen af lånet afstemmes efter Fællesskabets tilbagebetaling af de lån, det selv har optaget. Hvis låntageren misligholder sine tilbagebetalingsforpligtelser, tilbagebetaler Fællesskabet lånet på den fastsatte dato ved at trække på egne midler. Overskrides tilbagebetalingsfristen med tre måneder, trækker Kommissionen på fonden for at dække betalingsmisligholdelsen.

2.2. Tilførsel af kapital til fonden

Fonden tilføres midler via en reserve til lån og lånegarantier til og i tredjelande, der er opført på EU's almindelige budget. Reservens årlige beløb er fastlagt i de finansielle overslag for 2000-2006 og beløber sig til 200 mio. EUR i 1999-priser.

Grundlaget for tilførslen af midler varierer alt efter den gældende garantisats. Alle Euratom-lån og lån til makrofinansiel bistand garanteres med en sats på 100 %, dvs. at indbetalingssatsen gælder for lånets samlede beløb. De samlede lofter over de lånegarantier, der udstedes til EIB, kan variere alt efter, hvilken låneportefølje der er tale om. Inden for hver

⁶ 90 % af de samlede udestående garanterede beløb pr. 31.12.2005.

portefølje er de enkelte EIB-lån reelt garanteret med 100 %, indtil det globale loft er nået⁷. For at bestemme det beløb, der skal tilføres fonden i første trin, multipliceres de samlede lånebeløb med de respektive garantiprocenter. Resultatet af denne beregning multipliceres derefter med indbetalingsraten, som på nuværende tidspunkt er på 9 %.

Aftalen om den nye finansielle ramme for 2007-2013 indebærer en ændring i fondens finansieringskilder, idet finansieringen ændres fra den nuværende øremærkede reserve i budgettet under ad hoc-udgiftsområde 6 til en finansiering via en budgetpost (obligatoriske udgifter) under udgiftsområde 4 i budgettet. Dette er en væsentlig ændring i den måde, hvorpå de nødvendige budgetressourcer til fonden tilvejebringes⁸. Der er for at tilføre fonden midler afsat et årligt beløb på 200 mio. EUR i løbende priser, dvs. 1,4 mia. EUR over perioden 2007-2013, i de rammebeløb, der ligger til grund for aftalen om den nye finansielle ramme.

3. GARANTIFONDENS UDVIKLING OG RESULTATER I PERIODEN 2003-2006⁹

3.1. Afskærmning af EU's budget fra træk som følge af betalingsmisligholdelser

Siden sin oprettelse i 1994 har fonden på effektiv vis opfyldt sin primære opgave med at forhindre forstyrrelser af budgetgennemførelsen, som ellers ville være forekommet som følge af misligholdelser i forbindelse med lånetransaktioner, der er garanteret over EU's budget. Figur 2 viser, hvorledes det er lykkedes fonden at absorbere virkningen af træk på garantien.

Hvis ikke fonden havde eksisteret, ville Fællesskabet ved flere lejligheder have været nødsaget til at bruge budgetressourcer til at betale for aktiveringer af garantier, og det ville have krævet omfordeling af bevillinger i løbet af budgetgennemførelsen. Siden 2003 er fire træk til et samlet beløb på 9,2 mio. EUR blevet håndteret via fonden, og de vedrørte alle garantier udstedt af EIB for lån i Den Argentinske Republik (se tabel 1 i bilaget, som giver et detaljeret billede af alle ind- og udbetalinger i fonden).

Fonden opnåede tilbagebetaling af hele hovedstolen og alle renter fra Den Argentinske Republik i perioden 2003-2005. Kun strafrenter på 1,4 mio. USD (svarende til 1,2 mio. EUR) mangler endnu at blive tilbagebetalt til fonden.

Den seneste tids lave tab for fonden i forbindelse med betalingsmisligholdelser skal ikke fejlagtigt opfattes som en formidsket risiko for fonden. Ser man bagud, nåede de årlige tab således op på 303 mio. EUR i 1995. På nuværende tidspunkt beløber den højeste individuelle risiko i forbindelse med et enkelt land sig til 1,8 mia. EUR, og i tilfælde af f.eks. borgerkrig kan træk på fonden stige betydeligt, hvilket erfaringen med Den Tidligere Forbundsrepublik Jugoslavien viste.

⁷ På nuværende tidspunkt er garantisatsen for EIB's långivning i tredjelande på 65 %. Denne sats er også den, der foreslås for det nye mandat for EIB's långivning i tredjelande. Tidligere har denne sats været varierende alt efter de konkrete mandater (henholdsvis 100 %, 75 % og 70 %).

⁸ Ved den interinstitutionelle aftale af 17.5.2006 (EUT C 139 af 14.6.2006, s. 1) ændredes budgetkilden for tilførsel af midler til fonden. Virkningen af denne ændring og det tilhørende kommissionsforslag om en ny kapitaltilførselsordning behandles i punkt 5.

⁹ De seneste disponible endelige data går frem til den 31. december 2005. Alle tal for 2006 i denne rapport og dens bilag er skøn, medmindre andet er angivet.

3.2. Udvikling i fondens aktiver

Figur 2 i bilaget viser, at fondens størrelse er faldet siden 2001, hvor fonden nåede sin maksimumsstørrelse på 1,8 mia. EUR.

Bortset fra ændringer i nettobeløbet for lånegarantier som følge af nye lånetransaktioner og tilbagebetalinger af gamle lån skyldes faldet i fondens størrelse primært ti nye medlemsstaters tiltrædelse af EU den 1. maj 2004.

Ud over tilførslen af midler via budgetreserven er fondens anden større indtægtskilde renteindtægter af egne aktiver, som forvaltes af EIB under Kommissionens tilsyn. Renteindtægterne af fondens aktiver er siden 2003 faldet i takt med faldet i fondens størrelse. Denne tendens blev yderligere forårsaget af et generelt fald i markedsrentesatserne. Ved udgangen af 2005 var fondens samlede aktiver på 1 299,4 mio. EUR (markedsværdien, eksklusiv påløbne renter). 75,8 % af dette beløb var investeret i obligationer, 24,1 % stod på indlånskonti, og 0,1 % stod på anfordringskonti. Renteindtægterne i løbet af 2005 androg 51,6 mio. EUR. Fondens nettoinvesteringsindtægter, dvs. renteindtægter minus EIB's vederlag og andre omkostninger, var på 50,7 mio. EUR.

En anden betydningsfuld begivenhed var Kommissionens beslutning om at præsentere sine regnskaber i 2005 i overensstemmelse med IPSAS-inspirerede principper. Virkningen af denne beslutning, som vil medføre større volatilitet ved vurderingen af fondens portefølje, er beskrevet i tillæg 1 i bilaget.

3.3. Budgetdisciplin

Den reserve, der er øremærket til tilførsel af midler til fonden, og fondens regler har begrænset den nye långivnings-/garantikapacitet til ca. 3 mia. EUR om året (afhængigt af garantisatsen) i løbet af de finansielle overslag for 2000-2006 (se tabel 2 i bilaget). Når der træffes beslutning om et nyt lån eller en ny lånegaranti, skal en bestemt del af lånets eller lånegarantiens hovedstol i princippet fraføres reserven. Indbetalings-satsen bestemmer derfor sammen med reservens størrelse det samlede beløb for mulige lån eller lånegarantier.

Med afskaffelsen af reserven i begyndelsen af 2007 vil denne ordning ophøre med at eksistere i sin nuværende form. Der vil dog blive sikret budgetdisciplin via andre mekanismer. Væsentlige elementer af budgetdisciplinen vil fortsat findes og sikre, at lånegarantierne udvikler sig i fuld overensstemmelse med Rådets og Europa-Parlamentets ønsker:

- EIB's flerårige mandat for långivning i tredjelande vil blive begrænset igennem perioden 2007-2013 (denne rådsbeslutning vedrører omtrent 90 % af den samlede långivning)
- lån til makrofinansiel bistand er underlagt individuelle afgørelser i Rådet, og
- Euratom-långivning er underlagt et loft på 4 mia. EUR, hvoraf omkring 85 % allerede er blevet udnyttet. Den resterende udlånmargen er på omkring 600 mio. EUR.

4. GARANTIFONDENS PARAMETRE

Et af formålene med denne rapport er at undersøge, om fonden og dens parametre over tid fungerer hensigtsmæssigt, og om nødvendigt at fremlægge forslag til forbedringer. Hvad angår fondens virke, er der blevet peget på et behov for forbedring af ordningen for tilførsel af kapital til fonden, og et lovgivningsforslag herom blev forelagt af Kommissionen i april 2005 (se punkt 5).

I dette afsnit konkluderes det, at der ikke er grund til at ændre fondens parametre. Men eftersom Kommissionens forslag om et nyt EIB-mandat for långivning i tredjelande og den nye kapitaltilførselsordning endnu ikke er vedtaget og eventuelt vil kunne ændres, agter Kommissionen at forelægge en ny samlet rapport for Rådet og Europa-Parlamentet. Rapporten vil blive forelagt senest i 2010 eller tidligere, hvis der skulle vise sig behov for at ændre et af fondens parametre. Rapporten vil revidere fondens parametre, efter at der er truffet en beslutning om kapitaltilførselsordningen og under hensyntagen til de indhøstede erfaringer med det nye EIB-mandat.

4.1. Absorptionsevne

Garantifondens evne til at absorbere Kommissionens (makrofinansiel bistand og Euratom) og EIB's planlagte/skønnede garanterede transaktioner er en vigtig indikator for evalueringen af, hvorvidt fondens parametre er hensigtsmæssige. I tiden fra 2002 til 2006 (se tabel 2 i bilaget) var fondens absorptionsevne tilstrækkelig til at realisere de planlagte og forventede långivningstransaktioner. Der kan derfor ikke peges på noget umiddelbart behov for at ændre fondens parametre.

4.2. Vigtigste parametre

For at sikre en stabil udvikling i fonden på mellemlang sigt er det vigtigste parameter, der skal analyseres, målsatsen. Indbetalingssatsen og EIB's garantisats vil være uden betydning, når Kommissionens forslag om en ny kapitaltilførselsordning er blevet vedtaget, idet det alene er anvendelsen af målsatsen på det udestående beløb, der bestemmer, hvor stor en kapital fonden skal have.

Efter Kommissionens tjenestegrenes opfattelse er den nuværende målsats, dvs. forholdet mellem værdien af fondens aktiver og det samlede beløb for udestående lånegarantier, på 9 % forenelig med fondens nuværende risikoprofil. Eftersom det nye EIB-mandat for långivning i tredjelande formentlig ikke vil ændre fondens risikoprofil væsentligt i den nærmeste fremtid på grund af de eksisterende låns vægt, kan der ikke peges på nogen grund til at foreslå en ændring af dette parameter.

4.3. Vilkår for fællesskabsgarantier til EIB (den nye finansielle ramme for 2007-2013)

Garantisatsen for EIB's mandat for långivning i tredjelande har kun under de gældende kapitaltilførselsregler en indvirkning på kapitaltilførselsbehovet til fonden. Når den nye kapitaltilførselsordning er blevet indført, vil dette parameter ikke påvirke størrelsen af kapitaltilførslen til fonden.

På grund af den historisk lave misligholdelsesprocent og yderligere sikkerhed fra tredjepartsgarantier forekommer dækningen på 65 % af EIB's låneportefølje desuden at være

tilstrækkelig forsigtig. Derudover vil den årlige risikodækningsprocent blive let forringet i perioden 2007-2013 som vist i tabel 3 i bilaget.

På denne baggrund forekommer det ikke nødvendigt at foreslå ændringer i dækningsprocenten på dette tidspunkt.

Det skal også bemærkes, at Kommissionens forslag til et nyt EIB-mandat for långivning i tredjelande udvider garantien til EIB, så den ikke blot omfatter lån ydet af EIB, men også lånegarantier stillet af EIB til andre finansielle institutioner. Endvidere præciserer Kommissionens forslag arten af garantidækningen, idet den vil blive begrænset til kun at omfatte statslige og politiske risici. Virkningen af disse ændringer på fondens overordnede risikoprofil vil kunne vurderes i forbindelse med den næste samlede rapport, som vil blive forelagt senest i 2010.

5. DEN NYE KAPITALTILFØRSELSORDNING

5.1. Baggrund

I april 2005 vedtog Kommissionen et forslag¹⁰ (se tillæg 2 i bilaget for en detaljeret redegørelse for forslaget) til en ny kapitaltilførselsordning for fonden, dvs. de regler, der bestemmer, hvordan fondens aktiver bringes på linje med fondens målbeløb. Den foreslåede ændring er i overensstemmelse med de behov, der blev påpeget i anden samlede rapport om fondens virke fra 2003. På tidspunktet for færdiggørelsen af denne rapport var forslaget stadig til behandling i Rådet, men Europa-Parlamentet¹¹ og Den Europæiske Revisionsret¹² havde fremlagt positive udtalelser om det.

Der blev peget på to grunde til at indføre denne nye kapitaltilførselsordning.

For det første havde erfaringen vist, at de nuværende regler har ført til, at fonden tilføres for store midler, hvilket er ensbetydende med en ikke særlig optimal udnyttelse af budgetmidlerne. Dette problem skyldes primært brugen af usikre prognosetal for EIB-låneundertegnelser i kapitaltilførselsprocessen. Derudover medfører de nuværende regler mange overførsler ind og ud af fonden i løbet af et år, hvilket giver anledning til overflødige administrative procedurer, der ikke kun involverer Kommissionens tjenestegrene, men også de to grene af budgetmyndigheden.

For det andet indebærer IIA som nævnt ovenfor pr. 1. januar 2007 en ændring i budgetkilden for finansieringen af fonden fra en øremærket reserve til finansiering via en budgetpost under udgiftsområde 4. Den nuværende kapitaltilførselsordning er ikke forenelig med dette budgetarrangement. Bevarelse af den nuværende kapitaltilførselsordning ville indebære, at budgetplanlægningen og gennemsigtigheden i budgetgennemførelsen ville blive bragt i fare (se tillæg 3 i bilaget).

Endvidere vil det være meget vanskeligt, om ikke umuligt, at tilføre fonden midler i overensstemmelse med fondsforordningen, hvis der skulle blive truffet en uforudset og dermed ikke-budgetteret beslutning vedrørende lån til makrofinansiell bistand hen imod årets

¹⁰ KOM(2005) 130 af 5.4.2005.

¹¹ SP(2006) 1094 OD af 17.3.2006.

¹² Udtalelse nr. 9/2005 (EUT C 313 af 9.12.2005, s. 6).

udgang. Skulle dette ske, ville mangelen på bevillinger på budgetposten for fonden gøre det meget vanskeligt eller umuligt at finde midlerne til at tilføre fondens budgetpost de nødvendige bevillinger og derfor forhindre Fællesskabet i at yde den fornødne bistand.

Det skal også bemærkes, at med den nuværende kapitaltilførselsordning og i betragtning af, at der i perioden 2007-2013 forventes at blive tilført fonden et beløb på 1,4 mia. EUR, ville EIB's mandat for långivning i tredjelande højst kunne andrage 17 mia. EUR (under antagelse af, at der ikke forekommer tab som følge af misligholdelser, og at Euratom-lån og lån til makrofinansiel bistand beløber sig til 4,5 mia. EUR, se nærmere i tabel 4 i bilaget).

5.2. Grundlæggende principper for den nye kapitaltilførselsordning¹³

Den foreslåede nye ordning bygger på en tilførsel af kapital baseret på det udestående beløb for lån og lånegarantier, dvs. de faktiske nettoudbetalinger (dvs. udbetalinger minus gældsudgifter minus annullationer). Dette er den vigtigste forskel i forhold til den nuværende ordning, hvor tilførslen bygger på låneundertegnelser, der er uafhængige af de beløb, der faktisk udbetales, idet låneudbetalingerne sker over flere år.

I modsætning til den nuværende ordning, der indebærer en række årlige overførsler mellem fonden og budgettet, vil der kun være behov for én årlig overførsel under den nye kapitaltilførselsordning. Den årlige enkeltoverførsel bestemmes som forskellen mellem fondens målbeløb ved årets udgang og værdien af fondens aktiver ved årets udgang.

Tidligt i det efterfølgende år integreres det krævede kapitaltilførselsbeløb i budgetplanlægningsprocessen og opføres på budgettet for det efterfølgende år, hvor beløbet reelt udbetales.

Tab for fonden som følge af misligholdelser vil direkte give sig udslag i et øget kapitaltilførselsbehov. For at fastholde fondens primære formål, nemlig at fungere som stødpude for EU's budget, er der i forslaget til den nye kapitaltilførselsordning blevet indført en stødpudemekanisme, der lægger et loft på 100 mio. EUR over de årlige beløb. Dette indebærer, at tab, der overstiger dette tærskelbeløb, vil blive tilbagebetalt til fonden over en årrække.

For at undgå, at fonden i det ekstremt usandsynlige tilfælde, at der forekommer en serie af alvorlige tab, kommer ned under det kritiske niveau på 50 % af målsatsen, er det fastsat, at i så fald bibeholdes den bestemmelse, hvorefter Kommissionen forelægger en rapport for budgetmyndigheden om, hvilke ekstraordinære foranstaltninger der skal træffes for at tilføre fonden ny kapital.

Konkluderende kan det siges, at hovedfordelene ved forslaget til en ny kapitaltilførselsordning er:

- den mere effektive anvendelse af budgetmidlerne og reduktionen af de årlige overførsler mellem EU's budget og fonden til én
- en kapitaltilførsel, der er baseret på variationerne i de observerede nettoudbetalinger med deraf følgende større gennemsigtighed og øget nøjagtighed i budgetplanlægningen.

¹³ For nærmere oplysninger, se tillæg 3 i bilaget.

Det skal også bemærkes, at dette forslag blot er en teknisk forbedring, som ikke ændrer fondens princip om, at værdien af dens aktiver skal stå i forhold til målbeløbet (9 % multipliceret med det samlede beløb for udestående lånegarantier).

Den nye kapitaltilførselsordning vil være meget strengere med hensyn til på gennemsigtig vis at fastholde forholdet mellem beløbet for lånegarantier og fondens aktiver. Det samlede budgetbehov i løbet af den næste finansielle ramme vil blive betydeligt lavere under den nye kapitaltilførselsordning, end det ville have været under den nuværende ordning. Et hvilket som helst "chok", f.eks. betydelige træk på fonden eller udbetalinger som følge af nye medlemsstaters tiltrædelse eller udsving i værdien af fondens aktiver affødt af IPSAS-regnskabsstandarderne, vil dog have en direkte indvirkning på fondens finansieringsbehov. Den heraf følgende let forøgede volatilitet i kapitaltilførselsbehovet, som er prisen at betale for den forbedrede ordning, vil skulle absorberes via budgettet.

6. UDSIGTER

6.1. Den næste udvidelse

I 2007 vil to nye medlemsstater blive fuldgældige medlemmer af EU, og ifølge fondsforordningen vil fondens dækning af de tilhørende lånegarantier, når tredjelande bliver medlemsstater, blive trukket tilbage, og EU's budget vil dække disse garantier direkte. Som følge heraf vil et udvidelsesrelateret anslået beløb på ca. 260 mio. EUR¹⁴ i begyndelsen af 2007 blive tilbagebetalt fra fondens aktiver til EU's budget, hvorved fondens størrelse reduceres tilsvarende.

6.2. EIB's nye mandat for långivning i tredjelande

Hvis det antages, at Kommissionens forslag¹⁵ til et nyt EIB-mandat for långivning i tredjelande på 33 mia. EUR for perioden 2007-2013 vedtages, vil den nye kapitaltilførselsordning ifølge simuleringer under normale omstændigheder have behov for at få tilført mindre kapital end de 1,4 mia. EUR nominelt, der er afsat i den finansielle ramme for denne periode. Selv i det usædvanlige tilfælde, at der indtræffer en lang serie af større tab som følge af træk på garantien og/eller en negativ udvikling i værdien af fondens aktiver, vil dette beløb være tilstrækkeligt (se nærmere i tabel 5 i bilaget).

6.3. Revision af de institutionelle arrangementer for forvaltningen af fondens aktiver

Under anvendelse af fondsforordningen forvalter EIB fondens aktiver på vegne af Kommissionen og under dens tilsyn. Erfaringen har vist, at EIB hele tiden har udført denne opgave yderst tilfredsstillende.

Spørgsmålet er dog blevet rejst, om det ud fra et omkostningsmæssigt synspunkt er EIB eller Kommissionen, der bør forvalte fondens aktiver. Det blev antydnet i 2003 i et spørgeskema fra Europa-Parlamentet (CoCoBu) i forbindelse med dechargeproceduren for 2002, at Kommissionens tjenestegrene kunne forvalte porteføljen billigere, og at det derfor burde overvejes at overføre forvaltningen af fondens aktiver til Kommissionen. Endvidere har Den

¹⁴ De endelige tal vil først være kendt ved dette års udgang.

¹⁵ KOM(2006) 323 og SEK(2006) 789 og 790 af 22.6.2006.

Europæiske Revisionsret ved flere lejligheder rejst spørgsmålet om, hvorvidt det forvaltningsvederlag, EIB modtager for at forvalte fondens aktiver, er tilstrækkelig stort. Ud over dette vederlag bæres ikke ubetydelige opportunistiske udgifter af Kommissionens tjenestegrene, som investerer betydelige menneskelige ressourcer i at udarbejde og overvåge investeringsstrategien og sikre en passende likviditetsforvaltning¹⁶.

Kommissionens tjenestegrene har faktisk selv de fornødne midler til og betydelig erfaring med porteføljeforvaltning. F.eks. forvaltes EKSF's portefølje, som stort set har samme størrelse og struktur som fondens aktiver, af Kommissionens tjenestegrene. Kommissionens tjenestegrenes fondsforvaltningsaktiviteter er underlagt fuld regnskabsrevision, kontrolleres ved en risikoforvaltning og udføres i overensstemmelse med god bankpraksis.

Kommissionen er derfor ved at vurdere, om den selv skal overtage forvaltningen af fondens aktiver. Når denne evaluering er afsluttet, vil Kommissionen muligvis fremlægge et forslag om ændring af artikel 6 i fondsforordningen.

7. KONKLUSION

Siden 1994 har fonden på tilfredsstillende vis opfyldt sin primære opgave som stødpude for EU's budget. Det nye kommissionsforslag vil, hvis det vedtages, forbedre budgeteffektiviteten.

På dette stadium er der ikke behov for yderligere lovgivningsforslag. En ny samlet rapport bør dog forelægges senest i 2010 eller tidligere, hvis der skulle vise sig behov for at ændre et af fondens parametre.

¹⁶ F.eks. sidder Kommissionens tjenestegrene inde med de relevante oplysninger om de beløbsstrømme, som Euratom-lån og lån til makrofinansiel bistand genererer, og om de ekstraordinære beløbsstrømme, som skyldes begivenheder som udvidelser, overvågning og forbindelserne med Den Europæiske Revisionsret.